

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserter) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 12.

V Ljubljani, v torek 15. januarija 1895.

Letnik XXIII

Fuchsmühl — pa gozdi in paša.

II.

Poglejmo, ali je pri nas kaj, kar bi bilo temu podobnega.

Tudi pri nas so začeli gozdne služnosti, kar se tiče lesa in pa paše po gozdih težko gledati, in kjer se je le dalo, iznebili so se jih lastniki gozdov na kak način. Da je pri tem kmet marsikje dobil veliko, veliko manj kakor bi bil moral dobiti, to je jasno, to je lahko vsak že naprej vedel, in ker ni skrbela zanj tista postavna oblast, ki je tako stregla gozdom, ni skrbel zanj nobeden, sam si pa seveda ni znal pomagati. Naj povem za vzgled, kako je bilo glede na pravice do lesa na Bohinjski Bistrici.

Ko je prevzel Cojzove graščinske pravice v Bohinju Locatelli in od tega kranj. obrt. družba, ponudili so občini Boh. Bistrica nekaj gozdov za pravico, ki jo je imela prej, da so smeli kmetje sekati, kjer so hoteli in skoraj bi dejal, kolikor so hoteli. (Sekali namreč niso le posestniki, ampak celo „gostje“, ki niso imeli peči smilje; ti so sekali les za škafe, in gospodarili so tako brez skrbi po gozdu, da je včasih „škafar“ pet smrek načel, „poskusil“, kakor so dejali, in jih pustil, če mu niso bile všeč, tako dolgo, da je dobil tak les, ki je bil zanj.) Kmetje ponudbe niso hoteli sprejeti, mislili so, da mora tako ostati, kakor je bilo nekdanj, če se nočejo udati. Nikogar pa bilo ni, ki bi jih bil poučil. — Graščina je tožila. Za nekaj let jim je ponujala kranj. obrt. družba že veliko manj! Kolikor so kmetje uživali toliko let, tega bi jim po pravici ne bil mogel nikdo zmanjševati, in vendar na zadnje še toliko niso dobili, kolikor so jim bili drugič ponudili.

Sodnija je na zadnje dejala, da naj se ceni, koliko vsak posestnik lesa rabi, (in ne koliko ga je vžival!) Cenilo se je, in tako da kmetje pri cenitvi še vedeli niso, zakaj se prav za prav gre in je marsikdo povedal manj, kakor je pa res rabil. Podobno kakor v Bohinju, zgodilo se je tudi glede na les okrog Tržiča, kakor se pritožujejo.

S pašo je bilo v Bohinju prav tako kakor z lesom; prej so pasli „vse čez“, kakor pravijo. Spet se je cenilo, koliko krme rabi vsak gospodar, in koliko je je vžival, (kako se je pa cenilo, o tem je pisal lani „Kmetovalec“) in po tem cenilu se je odmerila paša. Tako so utrgovali kmetske pravice, ki so starejše, kot graščinske.

Prav tako je tudi kmetom v škodo, da so se marsikje lastniki graščinskih pravic kar odkupili od kmetov; tako so od kroparskih fužinarjev za denarno ceno kupili njihove gozdne pravice; seveda so se še zato morali toževati. Razlog zato je zmota našega časa, da se misli, da je denar vse. Če plačajo kmetu pravice, kolikor so mu jih cenili, pa mislijo, da ga nič niso oškodovali. Misli se dandanes da nobena stvar nima take vrednosti, da bi se ne dala kupiti. Pa ni res. Kmet na pr. potrebuje gozd in pašnik, če ju proda, ima denar, ki ga je skupil, nikakor take vrednosti zanj, kakor preje gozd in in pašnik; naj ga obrne, za kar hoče, nikjer mu ne bo odvrnil za to, za kar mu je odvrnil gozd in pašnik. In napačno je tudi, če se čsní kmetu n. pr. paša in se mu za isto denarno vrednost, ki jo ima paša, ponuja gozd; na prodaj je res v tem slučaju paša in gozd za isti kup, ali kmet vse jedno ne more in ne sme menjati, če za svojo živino neobhodno rabi paše.

Ta „nerednost“ je bila tudi vzrok neredom v Fuchsmühlu, za gozdno pravico so morali sprejeti denar, pa še tega premalo. In isti križ obeta kranjska obrtna družba Bohinjcem, dala bi jim rada za pašno pravico gozd, kar smo že omenili.

In da bomo našli vse „vrednosti“, ki so povzročile žalostni fuchsmühlski dogodek, omenimo še jedno, ki jo imamo tudi pri nas. To je nekaka oblastnost lastnikov graščinskih pravic in njihovega oboja. V Fuchsmühlu in tudi drugje po Nemškem so gospoda Zollernskega vrstniki kar zatirali kmete in če nastane kak prepir s kmeti, odločijo kar gozdarski uradniki po svojem. Njim se verjame vse, in „Frankfurter Zeitung“ poroča slučaj, ko se je pozneje pokazalo, da so gozdarji po krivem pričali proti štirim kmetom. Da se vse to godi pri nas še danes, to je poročal „Slovenec“ 8. januarija že letos iz Bohinja. Kranjska obrtniška družba zaklinčava gozde, kjer hoče, kmetov ne vpraša nihče, ali je na neprilicnem kraju paša zaprta, ali je je preveč zaprta ali ne. In če živina zaide na zaprti prostor, odmerja se odškodnina po izreku gozdarjev. Boj mej lastniki velikih gozdov in mej kmeti se bije tudi pri nas. Domoljubom velja tudi tu načelo pravčnosti in ljubezni: Pomagajmo kmetu!

Kranjski deželni zbor.

(IV. seja dné 14. jan. 1895.)

Ker je deželni glavar Oton Detela vsled bolehnosti zadržan, predseduje njegov namestnik baron Apfaltrern.

Razne prošnje za podpore in preuredbo lovskega zakona se izročé finančnemu in gospodarskemu odseku.

LISTEK

Špilberk pri Brnu.

Po zgodovinskih podatkih spisal F. H.

Vvod.

Špilberk je glasovita znamenitost Brna, glavnega mesta na Moravskem. Vzdiguje se na njegovi zahodni strani v višini 283 m. nad morskim površjem.

Iz „Besednega doma“ v Elizabetinih ulicah smo šli skozi lep gaj po strmi poti, ki je bila nekdanj kolovoz, in prišli smo najprvo do kipa sv. Janeza, pri katerem so molili premnogi jetniki poslavljajoč se od svetá. Kipu nesproti se je nahajalo svojedobno špilbersko pokopališče. Za tem smo se približali stanovanjem jetniških uradnikov (zdaj deloma vojašnica, deloma skladišče). Ko smo stopili še črez kamniti most, stali smo pred glavnim poslopjem — sedežem mejnih grofov moravskih. Pozneje se je spremenil grad v trdnjavo in slednjič leta 1809 v vojašnico.

Iz prvega se je nahajalo sredi tega veličastnega poslopja prostorno dvorišče; l. 1835 so ga predelili v dve, ker so potrebovali prostora za 451 jetnikov. Zidanje počeznega oddelka je veljalo 40.000 gld.

Na koncu vhoda v prvo dvorišče se vidi gotični obok s pristojnimi olupšavami, kar nam kaže, da je to najstariji del celega poslopja. Na levo se razprostira gotična dvorana (vojaška gostilnica). Tu stoječi vojak se nam je ponudil, da nam pokaže,

kje se prodajajo vstopnice v kasemate, podzemskie svode — one glasovite dvonadstropne špilberške ječe. Naš namen je bil jih videti, in za to smo mu sledili.

Na tej poti smo videli v desnem kotu prvega dvorišča kapelo presvete Trojice, sezidano l. 1693. Prvotno kapelo iz l. 1350 so poškodovali Švedi l. 1645; morali so jo podreti. V kapeli se zdaj nahaja soha presvete Trojice, ki je stala nekoč sredi družega dvorišča, blizu 114 m. globokega vodnjaka narejenega v skali. Toda ne mudimo se toliko pri tem in pojdemo raje v

kasemate.

Kasemate so bile zgrajene l. 1742 na obeh vnanjih straneh južno- in severozahodnega oddelka. Stavbo sta vodila maršal baron Sehera-Thoss in polkovnik de Rochepina. Prva južozahodna kasemata se zove Leopoldinska, druga Josefska.

Pri zgornjem nadstropju obeh kasemat se nahajajo različna poslopja, kakor: jetniška bolnišnica, stanovanja policajev, paznikov, kuhinje, pečnice in med drugimi tudi ječa bolnega Silvija Pellica, nasproti kapeli presv. Trojice.

Prva ječa, v katero smo stopili v Josefskem oddelku, je bila barona Trencka, c. kr. polkovnika pandurjev in grofa Bonnevala. K njima in drugim znamenitim jetnikom se še povrnem. Précej pri vratih na desni strani se nahaja sliki obeh: prvega v životu velikosti. V kotu je jetniška postelja, kakor jo omenja Pellico. Slike jetnikov smo videli tudi v

naslednjih ječah. Druga je bila Maroncellijeva, tretja grofinje Filanghierove. Ta si je smela sama kuhati na ognjišču, ki se še zdaj tam nahaja, seveda je nekoliko razdrto. Četrta celica ali ječa je bila Pellicova, njemu je sosedil logar Anton, na katerega vzdihne se spominja Silvio v svojih ječah in v zadnji je sedel glasoviti načelnik roparjev Vaclav Babinsky. Zraven ječe nedolžno obsojenega logarja Antona so vrata, skozi katera so spuščali jetnike v spodnje nadstropje.

Med naštetimi ječami posameznikov so bile veže, stražnice in skupne ječe, kjer so bili jetniki privezani na dolgi vrvi.

V Leopoldinskem oddelku je bila slična razdelitev z mučilnico in skupno ječo za ženske.

V vseh ječah se pozna na steni, kje je stala jetnikova postelja, v mnogih se vidijo razne slikarije, in napisi, kalendar, črte, katere so jetniki delali, da so vedeli, koliko let so že zaprti, se tolažili in si čas krajšali.

Luči so imeli nesrečneži prav malo; le ta je prihajala v celico skozi zelo majhno, in pa močno zamašeno okno.

Ubogi, milovanja vredni ljudje, ki so morali se pokoriti za svoje grehe v teh-le prostorih, a še dosti dobro je bilo za-nje, skoraj srečni so bili v primeri z onimi, ki so morali vzdihovati v spodnjem nadstropju. Človek kar osupne, ko notri stopi. Vendar se pa mora opomniti, da je marsikaj izmišljeno in pretirano, kar se o Špilbergu in njegovih grozah govori in piše.

(Dalje sledi.)

Poslanec Luckmannu se dovoli dvanajsetni odpust, posl. Hribarju pa do 25. t. m.

Poslanec Povše in tovariši stavijo naslednji samostalni predlog:

1. Vis. dež. zbor izvoli izreči se za potrebo preuredbe zakona z dne 3. dec. 1863, dež. zak. št. 105, ki se tiče domovinske pravice.

2. Dež. odboru se naroča, da o tem sklepu vis. zbora obvesti s peticijo državni zbor.

Predlog se je izročil upravnemu odseku v posvetovanje in poročanje.

Nato posl. Klun v imenu fin. odseka poroča o računskem sklepu dež. zaklada za l. 1893. Potrebščina je bila proračunjena na 875.697 gld., pokritje pa na 844.022 gld., torej je bilo po proračunu primanjkljaja 31.675 gld. Ker pa je bilo rednih in izrednih dohodkov mnogo več, namreč 897.730 gld. 21 kr., preostalo je 11.112 gld. 24 1/2 kr. ki so pomagali pomnožiti čisto deželno imovino. Ogromno so se pomnožili troški za dobrodelne naprave in sicer za 12.198 gld. 92 kr. in sicer zato, ker se je za blaznico na Studencu potrebovalo več 5397 gld., za bolnike v tujih bolnicah pa celo 8842 gld. več, kakor se je proračunilo. Dalje se je več potrebovalo za šolo na Grmu 2045 gld., za muzej 835 gld., za realko 507 gld., ker je bilo treba več poprav. Razni troški so se pomnožili za 3829 gld. in sicer za podpore po toči poškodovanim krajem, za nakup Robičeve zbirke in za poboljšek hrane v Celovec odhajajočemu domačemu pošpolku.

Skupna imovina dež. zaklada po odbitih dolgih znaša 1.962.158 gld. 33 1/2 kr. in se je v primeri z imovino 1892. leta pomnožila za 48.353 gld. 49 1/2 kr. — Računski sklep dež. zaklada za leto 1893 se odobri, izkaz imovine pa vzame na znanje.

Posl. dr. Žitnik v imenu finančnega odseka poroča o podporah za šolske zgradbe. Poročevalec uvodom omenja, da fin. odsek ni sklenil nobenega nasveta, niti resolucije, ker so po večletnih izkušnjah itak brezuspešne. Dovoljene so bile brez ugovora naslednje podpore in sicer občini: Harije 200, Zagorje 200, Prem 200, Razdrto 300, Gora 300, mesto Kočevje 1000, Mozelj 400, Bučka 400, Škofja Loka 500, Rakitna 200, Zasp 100, Leše 100, Rateče 200, Belapeč 200, Bled 200, Sv. Jošt 200, Trnovo 500, Mengeš 400, Tribuče 100, Preddvor 100 in Zelimlje 200 gld., skupaj 6000 gld.

Usmiljenim bratom v Kandiji za ondotno bolnico se dovoli za letos 2000 gld. podpore (por. dr. Papež.) Prošnja posestnikov v Jakoveh za podporo k napravi vodovoda se izroči dež. odboru, ker ni predložen natančen načrt vodovoda.

Posl. Lavrenčič toplo priporoča to prošnjo, češ, da naj se vendar kaj stori in ne le obljubuje.

Marjeti Ahčin, vdovi bivšega pomočnega uradnika v Radovljici, se dovoli za tri leta po 500 gld. miloščine (por. Murnik). (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. januarja.

Ulični napis v Pragi. Zadeva o uličnih napisih še ne bode kmalu končana. Vedno se najde kaj, kar da povod kaki pritožbi do višjih instanc. V Pragi so nekaterim mestnim ulicam premenili imena. Namestništvo je zahtevalo od mestnega sveta zapisnik dotične seje, v kateri se je to sklenilo. Te dni je pa naznanilo mestnemu svetu, da potrjuje dotične premembe, da naj se pa v bodoče vselej prosi v taci slučajih namestništvo za dovoljenje, predno se nove table nabijejo. Mestni svet pa ni s tem zadovoljen in je sklenil pritožiti se proti odloku namestništva na upravno sodišče. Po mnenju mestnega sveta namestništvo v tej zadevi nima nobene besede, kar po razsodbi upravnega sodišča ima občina v svojem delokrogu pravico ulicam dajati imena. Število pritožb se je s tem za jedno pomnožilo, nam se pa vendar zdi, da vsa stvar ni toliko vredna, kolikor se je že posvetovalo in pisalo o njej. Vnetost, ki je praški mestni očetje kažejo pri uličnih napisih, bi pač kje drugje več koristila.

Rašin je prišel v zamero pri Mladočehih. Pri nekem shodu v Podjebgradu je govoril o razmerah v državnem zboru in svojim volilem naravnost povedal, da ni nobenega upanja, da bi Mladočehi v državnem zboru kaj dosegli. Po njegovih mislih je najboljša, kar Mladočehi storiti morejo, da zapuste državni zbor. S tem pa drugi mladočeški poslanci niso zadovoljni, ker se boje, da bi bil takoj konec slave, ako Mladočehi ostavijo državni zbor.

Deželno-brambent odsek tirolskega deželnega zbora je izvolil pododsek, kateri bode izdelal predloge o premembi zakonov, ki se tičejo tirolske deželne brambe. V ta odsek so voljeni dr. Kathrein, dr. Wachernagel in dr. pl. Grabnagel. Ta zadeva je pa precejšnje politične važnosti. Tirolci bi radi v novih zakonih se ozirali na pravice in določbe katoliške cerkve, a vojni upravi pa to ne ugaja. Posebno se zdi katoliški stranki potrebno, da se v zakon vzamejo stroge določbe zaradi dvo-boja. To pa najmanj ugaja vojni upravi, ki se vedno drži sedanjih mej častniki navadnih nazorov, da se žaljena čast more le s sabljami poravnati.

Banffy je včeraj cesarju predložil v potrjenje imena novih ministrov in dne 18. t. m. se novo ministerstvo predstavi zbornici. Dunajski liberalni listi so jako navdušeni za novo liberalno ministerstvo in vse mogoče dobre lastnosti najdejo na novem finančnom ministru Lukacsu, v Budimpešti pa stvari treznejše premišlujejo in liberalni listi sami pišejo, da je ministerstvo sestavljeno le iz srednjih talentov. Občno se misli, da sedanje ministerstvo ne bode dolgo poslovalo, temveč pride kmalu kako drugo sestavljeno iz več strank. Banffy tudi mnogim liberalnim poslancem ni po godu in se govori, da nekateri izstopijo iz liberalnega kluba. Skrajna levica pa novi vladi že napoveduje najhujo opozicijo. Govori se, da bode Banffy skušal zakon o priznanju enakopravnosti židovske vere nespremenjen spraviti v veljavo, zakon o svobodnem bogoslužju bode pustil gospodski zbornici premeniti.

Banffyjevo ministerstvo. Če pogledamo Banffyjevo ministerstvo, zdi se nam, da so Wekerlovi somišljeniki z njim dobili hud udarec. V novem ministerstvu ni skoro nobenega iz prejšnje vlade in to ni brez pomena. Banffy je prosil vse, pa nobeden ni hotel vsprejeti. To pa ne zaradi tega, da bi gospodje ne marali ministrovati, ampak le hoteli so onemogočiti sestavo novega ministerstva. Vse je merilo na to, da prisilijo krono, da se obdrži Wekerla. Naravnost se liberalci tega niso upali zahtevati, a upali so po ovinikih doseči. Stvar se pa jim ni posrečila. Banffyjevo stališče pri taci razmerah ne bode lahko, ker ga liberalci ne bodo odkritosrčno podpirali. Na vitez bode pač Wekerle ga nekaj časa podpiral, a v resnici bode pa le gledal, da vlado prej ko je moč onemogoči. Dolgo časa Banffy gotovo ne bode vladal, naj pride že za njim kar koli hoče.

Iredentovska demonstracija v Brescii. Mestni zbor v Brescii je sklenil s tem pokazati svoje simpatije do zatiranih Italijanov, da je jedno ulico imenoval „Via Trieste“. Prefekt je pa ta sklep razveljavil, ker je nekaka demonstracija proti Avstriji. Časopisi zaradi tega hudo prefekta in vlado napadajo in pri tem spominjajo, da so tudi pod Crispijevo vlado neka vrata v Brescii bila dobila ime „Porto Trentino“. Najhuje pa zamerijo prefektu zaradi tega, ker je sam rojen Tridentinec, a nima srca za zatirane sobrate v Avstriji. Ta dogodek je zopet jasno pokazal, da je javno mnenje v Italiji Avstriji sovražno in da Italijani le hrepene po tem, da pridobe Trst, Istro in Trident. Iz tega je pa tudi vidno, da zveza z Italijo ni za nas dosti vredna.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. januarja.

(Državnozborska dopolnilna volitev za dolenjske mesta in trge): Novomesto, Višnjugora, Krško, Kostanjevica, Črnomelj, Metlika, Kočevje in Ribnica ki se bo vršila vsled odpovedi dvornega svetnika Šuklje-ja, razpisana je na dan 25. februarja.

(Slavjanski) je priredil, kakor smo že poročali, v Ljubljani dva koncerta. Prvega v soboto zvečer v deželnem gledališču, drugega v nedeljo zvečer v veliki dvorani filharmoničnega doma. Ker je njegov svetovnoznani zbor že od leta 1880 v Ljubljani v najboljšem spominu, zbralo se je oba večera toliko glasbenega užitka željnega občinstva, da sta bila oba prostora do zadnjega kotička razprodana. — Akoravno g. Slavjanski nima več toliko pevcev, kakor pred 5 leti, vendar je tudi pri tej priliki njegov zbor pokazal v vsej dovršenosti krasoto ruskih narodnih pesmi. Jedna najboljših točk v obeh koncertih je bila brez dvoma pesem „Ej uhnem“. — Ker priznanja in ploskanja ni bilo konca, dodal je gospod Slavjanski oba večera nekaj slovenskih in hrvatskih pesmij kot nameček. V filharmonični dvorani je n. pr. zbor zapel našo „Naprej zastava slave“ v ruskem prevodu. Navzoči Nemci velikega naudušenja, katerega je ta pesem provzročila, niso bili po-

sebno veseli. — Iz Ljubljane podal se je gospod Slavjanski v Trst. Zaključil pa bode, kakor se je pripovedovalo, to svoje zadnje potovanje še le v Aleksandriji.

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. g. Janez Lesar na župnijo Peče pri Moravciah.

(„Narodovi“ napadi.) Stroji v Narodni tiskarni se še niso pomirili. Zopet včeraj vé več sosedov Katoliške tiskarne povedati, da se je že večkrat delalo ob nedeljah. Na sosede, ki ne podpišejo svojega imena, seveda nobeden nič ne da. Gledé dela v Katoliški tiskarni „Narod“ sedaj prizna, da ni hotel dolžiti ne stranke, ne onih, katere je spravljal v zvezo z omenjenim nedeljskim delom. To nam zadostuje. — Konečno bi le še vprašali gospodo pri „Narodu“: Ali se ni nikoli tudi v Narodni tiskarni delalo ob nedeljah, in koliko časa je, odkar so prosili dovoljenja delati ob nedeljah?

(Iz Radeč) 14. januarja. Preteklo nedeljo dne 13. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu bil je v naši šoli občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. V prav obilnem številu udeležili so se tega zbora poljedelci in vinogradniki in so s pazljivim zanimanjem sledili besedam tajnika c. kr. kmet. družbe g. G. Pirca, ki je prav podučljivo predaval o poljedelstvu, sadje- in vinoreji i. dr. Ker je prejšnji podružnični načelnik g. Scheyer umrl, bilo je treba novega voliti. Izvoljen je bil obč. predstojnik Jakob Rižnar. — Mesto umrlega g. M. Scheyerja postal je načelnik cestnega odbora Franc Juvančič, prvi obč. svetovalec pa mizar J. Medved. — Brezplačna hoja in vožnja čez naš most v ponočnem času se je odpravila. Sedaj treba plačati mostnino, kadarkoli komu služi most. — Snega nimamo še prav preveč, kakor po drugih krajih, dasiravno se ga nam pa tudi ne manjka. Danes je popolnoma pomladanski dan, + 10° na solncu, včeraj pa — 10° R.

(Štrajk kali?) Poroča se nam, da se v nedeljo v ljubljanski čitalnici napovedani plesni venček ni vršil, ker so baje goslarji — zaspali in ker so gdč. plesalke — štrajkale. Občeznana finost čitalničnih samodržcev, ki gotovo nima na tem štrajku najmanjše krivde, bo gotovo v prihodnje odstranila vse ovire, da zopet pri drugem venčku godci ne — zaspe!

(Iz Sel pri Šumbregu), dne 14. jan. Vsprejmite gospod vrednik te vrstice iz našega zapuščenega hribovja — zares: »e terra deserta, inosa et inaquosa“. Zapuščeni smo, odločeni od drugega sveta, nad meter visok sneg je nas kar zazidal. Pot nam je zaprta na vsako stran, pa saj je najprijetnije v tem času tičati v sobi za toplo pečjo, drv nam tako ne manjka. Pač pa nam primanjkuje vode. Sneg si moramo topiti v peči, ker naše kapnice so prazne, studencev ali saj debrih vodnjakov pa nimamo. Kakor drugod imeli smo tudi pri nas pred novim letom volitev v krajni šolski svet. Izvoljeni so naslednji gospodje: Josip Kos, župnijski upravitelj predsednikom; Jože Ozimek, posestnik in obč. svetovalec njega namestnikom; in odborniki: Ivan Dolinar, učitelj, Martin Terlep in Janez Kocijančič, posestnika in obč. odbornika. — Naj se dostavim, kako zdravi in čvrsti so naši ljudje. Imamo namreč v naši maloštevilni župniji 17 oseb nad 70 let starih, dva starčkamata celo nad 85 let; a mrliča že nimamo od 31. julija lanskega leta.

(Nesrečno žganjepitje.) Dne 10. t. m. gredo nekateri hlapci iz Loga-Nivce, selške fare, po novo padlem snegu pot delat proti Besnici. Prišedši na Besnico pogledajo pregloboko „jerušu“ v dno, kateri jih precej mehke napravi. Janez Tavčar, 29 let star fant, doma iz Zeleznikov, pa ni bil dovolj močan, da bi premagal alkoholno moč, ampak zgodi se ravno obratno. Jeruš njega premaga tako, da se nazaj grede prevrne raz voz na obraz v sneg in ondi obleži. Drugi dan pa ga zmrznjenega najdejo v snegu. Njegovi tovariši so bili vže daleč spredej in tako mu ni nikdo mogel pomagati.

(Koroške novice.) V Malti na Zg. Koroškem se je 29. dec. obesil 47letni dinar J. Ašbaher. — Vrbsko jezero je pri Otoku že zmrznilo. — Deželna doklada na žgane pijače je l. 1893. imela čistih dohodkov 133.725 gld. 21.051 gld. več, nego je bilo proračunjenh. — Famozna „Deutsche allgemeine Zeitung“ v Beljaku, p. d. „Beljaška Urša“ se je z novim letom prekrstila v „Kärntner allgemeine Zeitung“. Zakaj je naenkrat prodala svojo „nemstvo“, ne vemo. Ali ta beseda tudi na Koroškem ne vleče več? Lastnica je Alojzija Ottitsch, urednik je Jos. Prettenhofer, namesto umrlega Grafa je k listu zopet pristopil bivši urednik Lah G. Foresti.

(Iz Brna.) 8. januarija: Danes bi si bil želel Vas, g. vrednik, v naši zbornici. Na svoje lastne oči bi se bili namreč prepričali, s kakšnim pogumom se podajajo naši mladočeški zastopniki v boj zoper sovražnika. Toda hitro k stvari. Poslanec Kallus je govoril o škodah, katere proizvoda reka Ostravica ter priporočal, naj se temu hitro odpomore. Njegov govor je napravil vtis na celo zbornico, ne, zmotil sem se, izvzeti treba poslanca Mladočeha, kmeta Andreja Pecla, ki je med lepim govorom — spal. Ni čuda, da je postal predmet prednega veselja Nemcev, ki so z zadovoljnostjo gledali njegovo naslonjeno glavo na prst. Poslanec Pavlica ga je zbudil, da se ni opazilo, a junak Pecl bi bil še nadaljeval svoje spanje pravičnih, ako bi se ne bila seja zaključila. Kakor se kaže, se še ni navzel Pecl duha „Lid. Nov.“ popolnoma, njih vrednik bi ga moral parkrat posebej poučiti. Tacega vrlega moramo lidovcem iz polnega srca privoščiti, le to obžalujemo, da se sramoti celi narod, kar pa je danes čisto naravno. Morava hodi za Češkimi, ondi zmagujejo mladi, tukaj hočejo tudi, tam imajo Rašina, tukaj Pecla. Dober tek! Na misel mi pride Rašin! Ta vrli mož nikakor noče s tožbo oprati svoje omadežane časti, ako tudi si jo njegovi nasprotniki želijo. Prepričan sem, da bi bilo pri Vas drugače, ako bi hoteli komu kratiti čast. — V nedeljo dne 20. t. m. bode pri nas predaval slavni potovalec St. Vráz. Prišel bode iz Prage. — Baron Rothschild je prodal svoje premogovnike železarskemu rudniku v Vitkovicah. Le-ta bode dajal delo od zdaj naprej 15 000 in postane jednak največjim podjetjem te vrste na svetu. Toda za tem grmom tiči zajec! Rothschild je glavni delničar vitkovskega rudnika in ni storil tega koraka brez namena. Le znati je treba! Ali bode prinesla pomnožitev in slava rudnikova delavcem kakšen poboljšek, ni znano. — Modri mestni očetje olomuški so iznenadili na novega leta dan na prav prijeten način najemnike, deželane in hišne posestnike. Ker nimajo Bog vé kakšnih zakladov, so pomnožili najemščino in vpeljali „tlaščino“; vsak deželan bode moral plačati za prostor, na katerem bode stal njegov voz, kadar se v mesto pripelje. Najemniki ne bodo vsled tega imeli boljših stanovanj, tlak se tudi zboljšal ne bo, blagajnica pa bode tudi za naprej — prazna. Velika luknja se ne popravi z malo zaplato, velikih zaplat se pa bojé. Ta najnovejša naredba je že vzbudila tudi protiakcijo, hočejo namreč mlekarice „štrajkat“.

(Za slov. šolo v Velikovu.) O priiki Cirila in Metoda v Cerknici so za Velikovsko šolo darovali 14 kron sledeči: č. g. Fr. Kunstelj, dekan 2 kroni, g. Fr. Kušar, exposit v Begunjah 1 krono, g. Anton Bonač iz Begunj 1 krono, g. J. Justin, c. kr. kancelist 1 krono, gospdč. J. Kunstelj 2 kroni, g. Fr. Pešič, kapelan 2 kroni, g. I. Porent 1 krono, g. Ivan Petrovič iz Dol. vasi 1 krono, g. A. Lavrenčič, kapelan 2 kroni, g. M. Mrzlikar 1 krono.

(Amerikanske novice.) Katoliki na Biwabiku so izročili č. g. F. S. Košmelu 60 dolarjev za semenišče. — V Hanghville so imeli Slovenci sv. misijon 13. in 14. decembra pod vodstvom č. g. F. S. Šušteršiča iz Jolieta. — V Pennsylvaniji so že napovedani novi štrajki, ker se je plača zopet ponižala. — Nekateri trdijo, da slabé Avstrijo različne narodnosti in bi radi pretvorili vse Avstrijce v Nemce. Kako slabe razmere bi vladale v Združenih državah, kjer izhajajo časopisi v nič manj nego 25 jezikih: v angleškem, nemškem, španskem, francoskem, švedskem, danskem, poljskem, laškem, arabskem, nizozemskem, izraelskem, indijanskem (v mnogih narečjih), irskem, litavskem, norveškem, portugalskem, ruskem, slovenskem, slovaškem, hrvaškem, ogrskem in velškem.

(V Cerknici) je bilo rojenih 152, umrlo 101, poročenih 20 parov.

(Vjete žive srne) Iz Preddvora 14. januarja. Veliki sneg, ki je bil minoli teden tako močno zapadel, prigral je bil z gorâ v nizavo celo množico srn in srnjakov. Ker sestradana žival niti iti ni mogla po globokem snegu, ni čuda, da jih je bilo mogoče žive poloviti. Tako so pri graščaku gospodu Gilbertu Fuchsju ulovili sedem srn, isto tako dva druga lastnika lova vsaka po eno srno. Delavec pri g. Fuchsju v Kokri je pravil, da bi mogli nad 30 srn poloviti živih v tem velikem snegu. Kadar sneg

in mraz pojenja, spustili bodo zopet nazaj v log vlovljeno živo divjačino.

(Zakaj devamo roko pred usta, kadar se nam zdeha? Pred 400 ali 500 leti je bila razširjena po Evropi vraža, da hudič vedno čaka, kedaj da bi prišel v človeka ter ga obsedel; navadno gre skozi usta. Če je že nekaj časa čaka, da bi človek odprl usta, napravi ga, da začne zdehati in tako smukne skozi usta. To se je prigodilo tako pogostokrat, da so se navadili ljudje delati križ čez usta, kadekoli se jim zdeha, kajti križ prežene hudiča. Priprosto ljudstvo se ponekod še drži te navade; večina ljudi pa je opustila križ, ter se brani hudiča s tem, da dene roko pred usta. (Amer. Slovenec.)

(Kako je treba prati volneno odejo.) Raztopi osmino kilograma belega mila v 12 ali 14 litrih vode, za barvano odejo vzemi tri žlice salmijakove, za belo ravno toliko boraksa. Odejo menčaj in splakuj, da postane bela, potem jo operi v čisti vodi in posuši v senci, toda ne pri močnem vetru.

Društva.

(Shod „Slovenskega društva“). V nedeljo dopoldne ob 10. uri je bil shod „Slovenskega društva“ pri „Maliču“. Do 130 je bilo navzočih, mej njimi precej socijalnih demokratov in več delavcev-udov slovenskega katoliškega del. društva. Dr. Tavčar pozdravlja navzoče ter prosi g. dr. Gogala, da prevzame predsedništvo. Potem govori dr. Tavčar o potrebi splošne volivne pravice in narodnih ozirov ter pravi, da delavci so si gotovo ohranili svojo narodno zavest in da bo splošna volivna pravica le v korist narodu ter konečno kritikuje dolžbo, da bi tisti, ki manj kot 5 gld. davka plačujejo, potem ne imeli volivne pravice, ako bi vsled znižanja direktnega davka taki ne plačevali več 5 gld. in bi s tem zgubili tudi volivno pravico, ter nasvetuje potem resolucijo slično predlogu, ki ga je stavil v deželni zbor. — Za njim je govoril Hribar ter tudi za občno volivno pravico in proti temu, da bi ne imeli tisti volivne pravice, ki manj kot 5 gld. davka plačujejo, ter stavi dodatek k Tavčarjevi resoluciji, da naj državni zbor, predno se loti davčne reforme, pretresa in reši volivno reformo v smislu pravičnosti. — Za njim govoril je dr. Triller ter dokazoval, da je potrebno in pravično uvesti občno volivno pravico, ker vsi plačujemo indirektni davek in je isti ogromen. Potem je priporočal resolucijo dr. Tavčarja. Tu se je oglasil Gostinčar in je izrekel, da krščanski socijalisti ne morejo glasovati za predloženo resolucijo, ker je v njej protislovje, to je, prvi stavek je za splošno volivno pravico, potem se pa pravi: „... in če bi iste ne bilo mogoče doseči, naj se vsprejme volivna reforma, ki sicer daje delavcem volivno pravico, toda v posebni kuriji z omejenim številom poslancev.“ Kar je prvič rečeno, se takoj potem z drugim stavkom pobija. — Dr. Ferjančič je na to iz praktičnih ozirov priporočal vsprejem resolucije. Za njim je še Hribar pobijal izjavo Gostinčarja in tudi priporočal resolucijo, tako tudi dr. Triller. Za tem izjavi Gostinčar, da nikakor ne morejo krščanski socijalisti glasovati za to, že iz tega vzroka ne, ker so se principijelno izrekli za občno direktno volivno pravico. Mi vemo, da se vse na-jedenkrat ne bo prearedilo, zaradi tega pa vendar ne moremo odnehati od svojih zahtev, in da so razmere v našem deželnem zboru take, da se isti brez ovir lahko izreče za naše zahteve, ako je le nekoliko dobre volje. Potem izjavi dr. Tavčar, da kadar bo poslanec Povše ali Klun stavil tak predlog, kakoršnega zahtevajo krščanski socijalisti, bo tudi on s svojimi somišljeniki glasoval zanj. Resolucija je bila z jako majhno večino sprejeta. Omenjamo še to, da so se socijalni demokratje pokazali vrle inake svojih zahtev in da so glasovali za resolucijo. Dodatek Hribarjev vsprejet je bil jednoglasno. Predsednik dr. Gogala se je zahvalil zborovavcem za udeležbo pri debati in je zaključil ta brezpomembni shod.

(Shod slov. kat. delavskega društva v St. Vidu.) Čilo slov. kat. delavsko društvo ima z večerajšnjim dnevom zapisan lep nov uspeh svojega delovanja. Prvič je pohitelo venkaj iz Ljubljane buditi mile brate in jih družiti pod praporom krščanske pravičnosti. Bila mu je srečna pot v priznani St. Vid mej poštene šentvidske slovenske može, ki so do zadnjega kotiča napolnili veliko dvorano rokodelskega doma. Predsednik Trtnik je pričel shod, pri katerem so govorili Gostinčar, Ziller, Krek, Jakopič in Urbančič. Vzajemnost vseh trpečih stanov se je posebno povdarjala in vneli so se navzoči za boj proti skupnima sovražnikoma sedanjemu brezverskemu kapitalizmu in prav tako brezverski socijalni demokraciji. Govorilo se je o nedeljskem posvečevanju, o verski šoli, o pomenu vere za javno življenje, o naših narodnih pravicah, o zavarovanju delavcev za starost, o volilnega reda krivicah itd. Šentvidci so o svojim odobravanjem spričali, da so

prav tako resno vsprejeli vse besede, kakor so bile iz resnega namena premišljeno govorene. Gospod župnik je gotovo iz srca vseh zahvalil delavskega društva odbor, ki je priredil ta pomenljivi shod. Mlado društvo, Bog Ti daj jedinstvo in tiste živahnosti, ki jo imaš sedaj, potem ne boš pisalo v svojo kroniko samo uspehov iz shodov, marveč tudi iz — zbornic. Zarija lepše bodočnosti zasvita delavskemu stanu.

(Akademično-tehn. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto dne 19. t. m. tretje javno redno zborovanje. Vspored: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odborovo; 3. poročilo revizorjev knjižnice; 4. Predavanje: a) Tempora mutantur (elegija), čita med. J. Zajec, b) ocena Zajčeve elegije, čita filoz. J. Wester; 5. Slučajnosti. — Lokal: „Hotel gold. Ross“, Mariahilferstrasse. Začetek točno ob 8. uri.

(Kat. slov. izobraževalno društvo v Cerknici.) Po pomoti je med ustanovniki kat. slov. izobraževalnega društva izostalo ime: Ivan Fatur, trgovec na Rakeku 5 gld.

Telegrami.

Novi člani gospodske zbornice.

Dunaj, 15. januarija. Za dosmrtno člane gospodske zbornice so imenovani: C. kr. komornik grof Karol Aichelburg, vseučiliški profesor na Dunaju dr. Edvard Albert, minister markiz Bacquehem, graščak Franc grof Clam-Gallas, graščak in deželni poslanec vitez Czajkowski, vseučiliški profesor na Dunaju dr. Karol vitez Cylharz, graščak in deželni poslanec Ivan baron Dobrzensky, predsednik nadsodišča v Brnu Ivan Edelmann, deželni glavar koroški dr. Josip Erwein, generalni major in veliki kapitulat nemškega reda baron de Fin, bivši minister baron Gautsch-Frankenthurn, predsednik graškega nadsodišča Ivan grof Gleispach, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju dr. Ant. Haslwanger, graščak in deželni poslanec Rottulinsky, drugi predsednik upravnega sodišča dr. Karol baron Lemayer, predsednik trgovinski zbornici v Levovu dr. Zdislav Marchwicki, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju dr. Alojzij Millavich, predsednik kmetijske družbe v Krakovu in graščak grof Myelawski, graščak in državni poslanec Ludovik Oppenheimer, dvorni svetnik pri najvišjem sodišču Alfred baron Prandau, generalni svetnik avstro-ogerske banke Filip vitez Schöller, graščak, državni in deželni poslanec Ivan grof Stadnicki, vseučiliški profesor na Dunaju baron Widerhofer, veleposlanik grof Anton Wolkenstein-Trostberg.

Deželni zbori.

Poreč, 15. januarja. Deželni zbor je jednoglasno vsprejel predlog poslanca Bube, na naj vlada prekličé naredbo o dvojezičnih napisih, in predlog poslanca Veniera, da deželni zbor zbor protestuje proti napravi dvojezičnih napisov na sodniškem posloju v Piranu. Vladni zastopnik je odločno ugovarjal, pa se mu zaničljivo smejali poslanci in galerija. Ko sta bila predloga vsprejeta, so poslancu galerija burno ploskali. Vladni zastopnik je na to na najvišji nalog zaključil deželni zbor.

Praga, 18. januarja. Nemški poslanec Richter je predlagal v deželnem zboru, da se na nemški tehniški šoli v Pragi osnuje kulturnotehnični oddelek. Predlog se je izročil odseku.

Bregenc, 15. januarja. Včeraj se je otvoril deželni zbor. Deželni glavar je napovedal predlogo glede dostojnega proslavljenja petdesetletnice cesarjevega vladanja.

Dunaj, 15. januarja. Na progi Hahnsdorf-Liegenhals-Krnov je zaradi zametov ustavljen ves promet.

Budimpešta, 15. januarja. Ministri prisežejo v sredo in se v petek predstavijo zbornici. Szilagyi prevzame predsedstvo zbornice, ako bode voljen.

Pavia, 19. januarja. Dva osebna vlaka, ki sta vozila iz Milana v Pavio sta bila

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

ostala deset ur v snegu. Iz Milana se je poslalo več lokomotiv na pomoč in tako so včeraj zjutraj srečno oba vlaka pripravili v Pavio.

Turin, 15. januarja. V zbornico je voljen tukaj socialist Berloz proti katoliškemu kandidatu. Za socialista so glasovali tudi liberalci.

Pariz, 15. januarja. Ministerstvo je odstopilo, ker mu je zbornica izrekla nezakupnico v zadevi, ki se tiče poročstva za obresti in sleparij na železnicah.

Pariz, 15. januarja. Bomba, ki se je bila položila v Rue Monceau je bila slabo narejena in se sploh sodi, da je to bila le hudobna šala, ne pa kak anarhističen napad. V njej je bil navaden lovski smodnik.

Borlin, 15. januarja. Deželni zbor se je otvoril s prestolnim govorom, v katerem se konstatuje, da proračun za l. 1895 in 1896 zopet kaže primanjkljaj. Nadalje prestolni govor našteva mnogobrojne predloge, ki se predložijo deželnemu zboru v rešitev. Konstatuje trajno neugodni položaj kmetijstva. Prestolni govor se končava: „Danes je bolj kakor kadar si koli treba v složnem delovanju pospeševati blaginjo skupnosti. Resna dolžnost vseh dobromislečih je proti rastočim napadom na državni red se združiti v obrambo. Zaupam v domoljubno udanost deželnega zastopa.“

Lüttich, 15. januarja. Pri tukajšnjem porotnem sodišču začela se je obravnava proti 16 anarhistom, zaradi dinamitnega atentata v aprilu.

Yokohama, 15. januarja. Glavna moč kitajske vojne se je umaknila v Kohohien. General Nieh, ki je bil poveljnik pri Kaipingu, je vjet.

Poslano.

David's
Cognac-Malz-Extract.

Priporočen od medicinskih (621) velmož (30-7) Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-6)

olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele. Glavna zalega pri lekarnarju Jos. Mayerju v Ljubljani.

Tuji.

13. januarja.

Pri **Slonu**: Fischl, Pordes, Wagner, Berkovitz, Grader, Kohn, Kaiser z Dunaja. — Goecken iz Tržiča. — Wild, vitez Holzhausen, List iz Gradca. — Jagodič, dr. Dečko iz Celja. — Schmidinger, Haas iz Kamnika. — Gregore iz Trbovelj. — Kolmann, Blühweiss z Reke. — Otteneder iz Maribora.

Pri **Maliču**: Herzog, Bernfeld, Harter, Schmidt, Pekarek z Dunaja. — dr. Treo iz Postojne.

Pri **Juznem kotodvoru**: Fraise iz Trsta. — Matovič, Marok iz Poreča.

Pri **avstrijskem caru**: Werner iz Železnikov.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celzijju			
7. u. zjut.		728.4	+0.3	brezv.	oblačno	150 dež
14. u. pop.		731.1	+5.6	sl. jzap.	"	
9. u. zveč.		730.5	+1.6	"	"	
Srednja temperatura +2.5° za 5-1° nad normalom.						

Tržne cene v Ljubljani

dné 12. januarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 75	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5 30	Surovo maslo,	72
Ječmen,	5 70	Jajce, jedno	3,5
Oves,	5 80	Mleko, liter	10
Ajda,	6 09	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 —	Telečje	62
Koruza,	6 50	Svinjsko	56
Krompir,	2 70	Kostrunovo	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec	50
Grah,	10 —	Golob	17
Fižol,	10 —	Seno, 100 kgr.	1 87
Maslo, kgr.	94 —	Slama, 100	1 70
Mast,	66 —	Drva trda, 4 kub. m.	7 20
Speh svež,	56 —	" mehka, 4 " "	5 20

Poslano.

Na adresu „Več sosedov“ v „Poslanem“ priobčenem v 11. številu „Slov. Naroda“ z dné 14. t. m.

One v „Poslanem“ v ponedeljski številki „Slov. Naroda“ s podpisom „več sosedov“ prizadete pozivljem, da mi dokažejo, da se je lani na veliki praznik sv. Rešnj. Telesa izdelal plakat za cirkus Amato, ali da se je z izdelovanjem katere si bo stvari sploh onečlašal napominani praznik, ker sicer jih smatram toliko časa škodoželjne obrekovalce, dokler ne izpričajo na pristojnem mestu svoje v dotičnem „Poslanem“ objavljene trditve.

V Ljubljani, dné 15. jan. 1895.

Franc S. Ban,
odgovorni vod. Katol. Tiskarne.

Vsakdanji zaslužek, ne da bi trebalo glavnice

ponuja se osebam vsakega stanu, katere se hočejo pečati s prodajo vsakovrstnih

avstr.-ogerskih državnih in privatnih srečk proti plačevanju na mesečne obroke. Ponudbe naj se pošljejo oddelku za srečkanje ogerske splošne hranilnišnodelniške družbe v Budimpešti

(vplačana delniška glavnica 1 milijon goldinarjev), katera takoj prospekte dopošlje. 41 3-1

Orglje

z lepim in krepkim glasom, na 3 spremene, sposobne za organiste ali za podružnico, se prodajo za jako nizko ceno.

Več o tem pové L. Sparhakelj, organist v Štangi. Pošta Litija. 52 3-1

Pri podiranju nekdanj Lukmanove hiše na vogalu Slonovih in Šelenburgovih ulic bode se od četrtega dné 17. t. m. devete ure naprej

prodajal ves materijal potem vrata, okna, parketna tla itd. potom javne dražbe.

53 1-1

Dunajska borza.

Dné 15. januarja.		Dné 14. januarja.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	149 gl. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	197 gl. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 " 70 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	163 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	18 " 20 "
Avstrijska zlata renta 4%	125 " 60 "	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	199 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " — "
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	100 " 70 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " — "	Salmove srečke, 40 gl.	70 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	124 " 05 "	Tisine srečke 4%, 100 gl.	143 " 25 "	St. Genois srečke, 40 gl.	73 " 50 "
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	98 " 95 "	Dunavske vranavne srečke 5%	131 " — "	Waldsteinove srečke, 20 gl.	51 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1055 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " — "	Ljubljanske srečke	26 " 60 "
Kreditne delnice, 160 gl.	410 " 90 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	187 " — "
London vista	124 " 10 "	4% kransko deželno posojilo	67 " — "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3500 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 75 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 90 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	533 " — "
20 mark	12 " 15 1/2 "	Prijoritne obveznice državne železnice	226 " — "	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	104 " 75 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 86 "	" južne železnice 3%	169 " 40 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " — "
Italijanski bankovci	46 " 35 "	" južne železnice 5%	130 " — "	Montanska družba avstr. plan.	92 " — "
C. kr. cekini	5 " 81 "	" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premožarska družba, 70 gl.	178 " — "
				Papirnih rubljev 100	133 " 20 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.